

4. A II. Világháború után

A II. Világháborúban a faipari üzemek, különösen pedig a bútorgyárak mind üzemi épületekben, mind pedig berendezéseikben jelentős veszteséget szenvedtek. Szerencsére a berendezések leszerelése és elszállítása nem volt általában jellemző a fafeldolgozásban. Jellemző ugyanakkor a veszteségekre, hogy az államosításkor számbavett bútorigipari termelés az 1938. évinek 35- 40%-át alig érte el.

Az 1948. évi államosítás az erdőket, valamint a faipari üzemek egy részét érintette. A második államosítást összevonások követték, amelyek során létrejöttek a többtelephelyes regionális vállalatok: Budapesti Fűrészek Vállalat, Nyugat-Magyarországi Fűrészek Vállalat s kezdetét vette a fűrészipar első rekonstrukciója.

A következő összevonás az 1960-as években történt, amikor létrejöttek a többtelephelyes nagyvállalatok a bútorigipar- és épületasztalos-iparban: Budapesti Bútorigipari Vállalat (BUBIV), Szék- és Kárpitosipari Vállalat (SZKIV), TISZA Bútorigipari Vállalat, az Épületasztalosipari és Faipari Vállalat (ÉPFA), majd 1970-ben az erdőgazdálkodás és a fa-alapanyagipar integrációjával alakultak ki az erdő- és fafeldolgozó gazdaságok (EFAG-ok). Ebben időszakban a faipar ott tudott igazán fejlődni, ahol a rendelkezésre állt az alapanyag, az erdő. További lépés volt a hagyományos falemezgyártás (furnér- és rétegelt lemezgyártás) visszafejlesztése, a forgácslap- és farostlemezgyártás megteremtése. Ekkor került sor a fűrészipar második rekonstrukciójára, születtek meg a középkategóriás (egykori tanácsi) bútorgyárak, fejlesztettek a bútorigipari nagyvállalatok, s valósult meg a bútorigipar- és épületasztalosipar rekonstrukciója. Három panelparkettagyár is épült az országban.

Külföldön, majd hazánkban is elterjedtek az elektromos kéziszerszámok, a fa- és bútorigipari famegmunáló gépsorok.

46.
ábra.

Elektromos kézi körfűrészgép

Az 1990-es évekre jellemző volt a nagyvállalatok felbomlása, üzemek privatizációja, egyes gyárak megszűnése, új vállalkozások keletkezése. Ez utóbbiakból a faiparban és fakereskedelemben mintegy 2000-et tartottak nyilván.

Technikatörténetünk egyik hazai érdekessége lehet a *körkéses marószerszám*, Metner Lajos faipari mérnök találmánya. A különböző profilok marására használt egytestű vagy összetett szerszámok késeinek profilja az élezés során, a kopás következtében változik, emiatt a kimunkált profil sem lesz azonos, megnehezítve a velük gyártott ajtó vagy ablak alkatrészeinek összeépítését. A probléma kiküszöbölése a kés hátoldalának; hátszögének ciklois ív mentén történő hátraesztergálásával lehetséges. Ez viszont igen megrágtja a szerszám készítését.

47. ábra.

Körkéses Metner-féle marószerszám

A találmány lényege az, hogy a hátraesztergálás ívét körcikkből kialakított, körív mentén eltolható késsel helyettesíti. Az ábrán ilyen 3 késes összetett marószerszám felépítése látható szétszedett és összerakott állapotban. Ezeket a szerszámokat főleg az etasztalosiparban: az ajtó- és ablakgyártásban használják, tömegesen a 80-as évek elejétől. Az egytestű marószerszámokkal ellentétben ugyanabba a szerszámtestbe többféle profilú kések is behelyezhetők.

48. ábra.

[Rétegelt-
hajlított
karosszékek a
Magyar
Tudományos
Akadémián
\(Balaton
Bútorgyár\)](#)

A skandináv ízlésvilágot képviselő hajlított- rétegelt ülőbútorok gyártásában az 1980-as években a Budapesti Bútoripari Vállalat járt az élen, majd az 1990-es évektől a Balaton Bútorgyár gyártja világszínvonalon bútorait.

Mindezek azonban csak szemelvények voltak a fafeldolgozás II. Világháború utáni időszakából. A korszak ismertetése külön kifejtést igényel: [A fafeldolgozás története II.](#)

Készült

Dr. Tóth Sándor László: "A fafeldolgozás 1945 előtt. Fejezetek a fa- bútortipar és asztaloság történetéből Magyarországon" című könyve alapján (Agroinform Kiadóház, Budapest, 1999).

További források:

- Jankovics Marcell - Méry Gábor: A lőcsei Szent Jakab templom szárnya oltárai. Méry Ratio Kiadó, 2007.
- Kovalovszki Júlia: Gótikus és reneszánsz bútorok. Magyar Helikon és Corvina Kiadó, 1980.
- Magyar erdészeti 1954-1979 (Szerk.: Keresztesi Béla) Akadémiai Kiadó. Budapest, 1981.
- Mátyás Csaba: Az erdők nagy képeskönyve. Móra Könyvkiadó. Budapest, 1986
- Orisek Ferenc: Technológia III. Mezőgazdasági Kiadó, 1988
- Skubiszewski, Piotr: Veit Stoss. Corvina-Budapest, Arkady-Warszawa, Henschelverlag - München, 1985

- Szemerey Tamás: A selmeci - soproni főiskolások szerepe a magyarországi felkelő harcokban és a népszavazásban in "Magyarok maradtunk" 1921-1996. Sopron, 1997.
- Török Gyöngyi: Gótikus szárnyasoltárok a középkori Magyarországon. Kossuth Kiadó, Magyar Nemzeti Galéria. Budapest, 2005.
- Vadas József: A magyar bútor 100 éve. Típus és modernizáció. Fortuna (1993) /li>
- Vadászi Erzsébet: A bútor története. Műszaki Könyvkiadó. Budapest, 1987.

Hivatkozott és ajánlott látnivalók:

- Erdészeti Múzeum - Sopron
- Iparművészeti Múzeum - Budapest
- Néprajzi Múzeum - Budapest
- Magyar Nemzeti Múzeum - Budapest
- Nagytétényi Kastélymúzeum - Budapest, Nagytétény

[Vissza a téma elejére](#)

 [Lap elejére](#)

PRINT

Your browser does not support inline frames or is currently configured not to display inline frames.

A MTESZ SCI-TECH weblapokhoz elsősorban Internet Explorer, vagy Mozilla Firefox böngésző használata javasolt.
Optimális monitor felbontás: 1280 x 1024 - Minimális monitor felbontás: 1024 x 768

▼ The portable circular saw is used to cut solid wood or manufactured board material. It can be attached to a table. The blade can be set to various depths for grooving and can be tilted for angled cuts across the grain. The blade diameter is 150-230mm (5-9in) in diameter.

Portable circular saw

